

**Veiledende
retningslinjer for
skoleskyss i
Buskerud
grunnskolen**

Foreløpig retningslinjer gjeldene fra 20.juni 2011.

Innholdsfortegnelse

GRUNNSKOLE	3
1. HVEM HAR RETT	3
1.1 HVEM OMFATTES AV ORDNINGEN	3
1.2 SØKNADSFRISTER	3
1.3 PLANLEGGING AV SKYSSSTILBUD	3
1.4 SKOLESKYSS MELLOM HJEM OG SKOLE	3
1.5 SKOLESKYSS MED BÅT	3
1.6 SKYSS AV ELEVER MED FUNKSJONSHEMMING ELLER MIDLERTIDIG SKADE/SYKDOM	4
1.7 SKYSSGRENSER	4
1.8 AVSTANDSMÅLING DØR TIL DØR	4
1.9 AKSEPTABEL GANGAVSTAND	4
1.10 AKSEPTABEL REISETID	5
1.11 ELEVER SOM BOR FLERE STEDER I LØPET AV SKOLEÅRET	5
1.12 SKOLESKYSS VED DELT BOSTED	5
1.13 ELEVER I AVLASTNINGSHJEM	6
1.14 ELEVER I FOSTERHJEM	6
1.15 ELEVER BOSATT I INSTITUSJON	6
1.16 MIDLERTIDIG BOSTED	6
1.17 VOKSNE MED RETT TIL GRUNNSKOLEOPPLÆRING	7
1.18 BARN MED UTSATT SKOLESTART	7
1.19 SKOLEFRITIDSORDNING (SFO)	7
1.20 BRUK AV PRIVAT SKYSSMIDDEL	7
2. HVORDAN SØKE	8
2.1 ENKELTVEDTAK	8
3. HVORDAN KLAGE	8
3.1 KLAGEADGANG	8
4. SKYSSTANDARD	9
4.1 REISEBEVIS	9
4.2 SKYSSTANDARD	10
4.3 SAMORDNING	10
4.4 UTSTYR	10
4.5 REISEFØLGE/LEDSAGER OG TILSYN	10
5. ANSVARFORHOLD BK/ KOMMUNE	11
5.1 ORGANISERING AV SKOLESKYSSEN	11
5.2 SKYSS SOM AVVIKER FRA SKOLENS ORDINÆRE MAKSIMALE START- OG SLUTTIDER	11
5.3 INNLOSJERING	11
5.4 SKOLEGANG VED ANNEN SKOLE ENN NÆRSKOLEN	11
5.5 GRUNNSKOLER GODKJENT ETTER PRIVATSKOLELOVEN	12
5.6 MIDLERTIDIG HELT ELLER DELVIS STENGT SKOLE	12
5.7 ALTERNATIV OPPLÆRING/UNDERVISNING FLERE STEDER	12
5.8 ARBEIDSUKE OG/ELLER HOSPITERING	12
5.9 UNDERVISNING I HJEMMET VED SYKDOM	13
5.10 BARN UNDER OPPLÆRINGSPLIKTIG ALDER	13
5.11 TRAFIKKFARLIG ELLER VANSKELIG SKOLEVEI	13
5.12 MIDTSKYSS	13
5.13 SKADER FORÅRSAKET AV ELEV	13
5.14 INNDRAGELSE AV RETTEN TIL FRI SKYSS	14
5.15 STREIK	14

GRUNNSKOLE

Fylkeskommunen har delegert det daglige arbeidet med skoleskyssen til Buskerud kollektivtrafikk AS (BK). Grunnskoleelever har rett til gratis skoleskyss hvis de bor over en viss avstand fra skolen

- 2 km for 1 klasse
- 4 km for 2-10 klasse

For elever som har varig funksjonshemming eller er midlertidig skadet/syk gjelder ikke disse avstandene.

1. Hvem har rett

1.1 Hvem omfattes av ordningen

Kilde: Oppll §§ 2-1, 4A-1, 4A-2

Skyssordningen omfatter elever som får grunnskoleopplæring etter opplæringsloven og privatskoleloven.

1.2 Søknadsfrister

Kilde: Vanlig praksis

Søknad om skoleskyss gjelder kun for ett skoleår. Det må derfor søkes hvert år. Dersom reglene endres, gir ikke tidligere godkjenninger presedens. Godkjenning om skyss er å anse som enkeltvedtak jf fvl. Kommunen skal sende inn søknad og skyss lister om skoleskyss innen søknadsfristen. Dersom ikke annet er meddelt er søknadsfristen 1.mai hvert år.

1.3 Planlegging av skysstilbud

Kilde: Vanlig praksis

Selv om det eksisterer en individuell rett til skoleskyss, må fylkeskommunen ha rimelig tid til å planlegge, tilrettelegge og iverksette skyssen. Søkere må akseptere behandlingstid før skysstilbudet blir etablert.

1.4 Skoleskyss mellom hjem og skole

Kilde: Oppll § 7-1 og merknader fra Ot prp nr 46 (1997-1998) til oppll § 13-4

Skoleskyss er skyss mellom hjem og skole til skolens ordinære maksimale start- og sluttider. Skoleskyssen organiseres fortrinnsvis med kollektivtransport.

1.5 Skoleskyss med båt

Kilde: Oppll § 7-1

Når det er nødvendig, har elever rett til fri skyss med båt uten hensyn til avstanden mellom hjem og skole.

1.6 Skyss av elever med funksjonshemming eller midlertidig skade/sykdom

Kilde: Oppll § 7-3 med merknader fra Ot prp nr 46 (1997-1998)

Elever som har varig eller midlertidig funksjonshemming/skade, og som etter legeerklæring/sakkyndig uttalelse har behov for skyss, har rett til fri skoleskyss uavhengig av avstanden mellom hjem og skole. Retten til skoleskyss gjelder til skolens maksimale start- og sluttider.

Skyss retten er ikke knyttet til om eleven får spesialundervisning eller ikke, men til om funksjonshemmingen eller midlertidig skade/sykdom gjør det nødvendig med skoleskyss.

Skoleskyssen organiseres fortrinnsvis med kollektivtransport.

En legeerklæring/sakkyndig uttalelse **skal** entydig beskrive behovet for skyss, samt angi nødvendig skyss periode. Dersom eleven ikke kan benytte kollektivtransport, må dette klart fremkomme.

Legeerklæring/sakkyndig uttalelse **skal** foreligge før søknaden behandles.

Mangelfull dokumentasjon på skyssbehov kan føre til at skyss ikke iverksettes.

1.7 Skyssgrenser

Kilde: Oppll § 7-1

Elever i 1. klasse som har mer enn 2 km mellom hjem og skole en vei har rett til fri skyss. For elever i 2.-10. klasse er skyssgrensen 4 km.

1.8 Avstandsmåling dør til dør

Kilde: Oppll § 7-1, Udir-3-2009 pkt 2

Korteste gangbare vei mellom hjem og skole regnet fra dør til dør skal legges til grunn ved beregning av skoleveien. Dersom skolebygningen har flere inngangsdører skal det måles til den døren som eleven til daglig bruker ved skolestart og skoleslutt. Dersom det er flere aktuelle inngangsdører, bør avstanden måles til den inngangsdøren som gir størst avstand.

Når det oppstår tvil om avstand, foretas oppmåling. Målinger foretatt med digitale verktøy er å anse som korrekte målinger, gitt at det ikke er et betydelig avvik mellom digital måling og måling foretatt med annet måleredskap. Ved bruk av digitalt måleverktøy skal det gis et ekstra tillegg tilsvarende 50 meter for å korrigere for eventuell beregningsfeil.

1.9 Akseptabel gangavstand

Kilde: Oppll § 7-1, merknader fra Ot prp nr 46 (1997-1998) til § 7-1, Udir-3-2009 pkt 2

Elevene kan ikke kreve skyss helt fra hjemmet/skolen. Når skyss retten på hhv 2 km og 4 km er utløst forventes det at elevene går en rimelig distanse fram til en oppsamlingsplass/holdeplass. Hva som er rimelig distanse må avgjøres etter en konkret vurdering, hvor det blant annet blir lagt vekt på elevens alder, trafiksikkerhet og framkommelighet på strekningen. Dette gjelder uavhengig av valgt transportmiddel.

I vurderingen av akseptabel gangavstand kan det ikke legges til grunn at avstanden frem til oppsamlingsplass/holdeplass kan være 2 km for 1. klasse og 4 km for de andre klassetrinnene. Disse skyssgrensene utløser skyss retten. Skysstilbudet skal dekke størstedelen av totaldistansen.

1.10 Akseptabel reisetid

Kilde: Merknader fra Ot prp nr 46 (1997-1998) til oppl § 7-1 og Udir-3-2009 pkt 3

Vurdering av hvor lang ventetid som kan aksepteres, må knyttes til den totale reisetiden.

Den totale tiden som eleven bruker fra eleven går/reiser hjemmefra og til skolestart, og fra skoleslutt og til eleven er hjemme igjen, utgjør den totale reisetiden.

Organisering av skyssen skal være effektiv og rasjonell. Hva som er akseptabel reisetid må derfor avgjøres etter en konkret vurdering.

Ved organisering av skyss for 6-åringene er det viktig at reisetiden blir så kort som mulig.

Ved valg av annen skole enn nærskolen, delt bosted og midlertidig bosted må det aksepteres økt reisetid.

Ved delt bosted er det viktig å merke seg at vurderingene knyttet til forsvarlig reisetid, vil kunne Avgrense rett til skyss fra begge bosteder.

1.11 Elever som bor flere steder i løpet av skoleåret

Kilde: Vanlig praksis

Fylkeskommunen har ansvaret for å organisere skyss for elever som har flere faste bosteder i løpet av skoleåret dersom vilkårene for skyss ellers er tilstede, f eks turistbedrift som har sesongdrift eller tradisjonell stølsdrift hvor driften krever daglig stell og ettersyn. I de tilfeller hvor bostedet kun har funksjon som sommer- eller fritidsbolig har eleven ikke krav på skyss.

1.12 Skoleskyss ved delt bosted

Kilde: Udir-3-2009 pkt 4

Barn der foreldrene ikke bor sammen har rett til skyss til/fra skolen til/fra begge foreldres hjemmeadresser når foreldrene har delt daglig omsorg. Det forutsettes at barnet fyller skysskravet til den adressen det søkes skyss til/fra.

Med begrepet delt daglig omsorg forutsettes at barnet bor tilnærmet like mye hos begge foreldre. Likeledes må det være forutsigbarhet i hvor barnet bor slik at det er mulig å planlegge en skyss, eksempelvis annen hver uke eller to uker av gangen hos hver av foreldrene.

En dag pr måned, en dag pr uke og/eller annen hver helg (ordinær samværsrett etter barneloven) betraktes ikke som delt daglig omsorg og gir ikke skyss rett.

Skyssen skal organiseres med kollektivtransport. Eventuell annen reisemåte må avklares på forhånd.

Det er den kommunen der barnet er folke registrert som er ansvarlig for å oppfylle retten til grunnskoleopplæring og skyss. Den samme kommunen/ fylkeskommunen har det økonomiske ansvaret for skyss til/fra begge foresattes bosteder etter vanlige skyssregler.

Det er likevel viktig å merke seg at vurderinger knyttet til forsvarlig reisetid vil kunne avgrense rett til skyss til/fra begge bostedene.

1.13 Elever i avlastningshjem

Kilde: Brev datert 4.11.97 fra Kirke-, Utdannings- og Forskningsdepartementet, Sosialtjenesteloven § 4-2

Funksjonshemmede elever har rett til skyss mellom hjem og opplæringssted uavhengig av avstand, jf oppl § 7-3. Funksjonshemmede elever som har fått vedtak om avlastningshjem fra kommunen, har rett til nødvendig skoleskyss også når de i perioder oppholder seg i avlastningshjemmet.

Dersom plassering i avlastningshjem medfører vesentlige merkostnader for fylkeskommunen, må kommunen dekke merkostnadene for skyssen. Dette må avtales på forhånd.

1.14 Elever i fosterhjem

Kilde: Oppl §§ 8-1, 13-1, 13-4, forskrift til oppl § 18-1 og Udir-3-2009 pkt 5

Skyss mellom fosterhjem og skole dekkes etter vanlige skyssregler.

Nærskoleprinsippet gjelder også for fosterhjemsplasserte elever.

Det formelle og økonomiske ansvaret for skoleplass og skoleskyss er lagt til den kommunen/det fylket der vedtaket om omsorgsovertakelse ble fattet. Hjemkommunen og hjemfylket må dekke kostnadene for skoleskyss. Dette må avtales på forhånd.

1.15 Elever bosatt i institusjon

Kilde: Oppl §§ 13-2, 13-3a, Udir-3-2009 pkt 5 og Udir-10-2009 pkt 2

Når det blir gjort vedtak om plassering av elever i institusjon, er det den fylkeskommunen hvor institusjonen ligger som har ansvaret for å oppfylle retten til grunnskoleopplæring, spesialpedagogisk hjelp og skoleskyss. Eleven vil ha rett til å gå på nærskolen, enten dette er elevens tidligere skole eller en skole i nærheten av institusjonen.

All skyss mellom institusjon og opplæringssted skal avtales med fylkeskommunen før oppstart.

Dersom eleven kommer fra et annet fylke, har fylkeskommunen der institusjonen ligger rett til refusjon av utgifter til opplæring og skoleskyss fra hjemfylket.

1.16 Midlertidig bosted

Kilde: Udir-3-2009 pkt 5

I særskilte situasjoner hender det at barn for en periode må bo utenfor hjemmet, for eksempel i krisesenter. Det kan også være slik at foreldre blir syke og at barnet for en periode må bo hos slektninger.

Elever som midlertidig må bo utenfor hjemmet, har rett til å fortsette på den grunnskolen som er nærskolen etter opplæringsloven. Dette gjelder uavhengig av om eleven har midlertidig bosted innenfor eller utenfor hjemkommunen eller hjemfylket.

Det er hjemkommunen som er økonomisk ansvarlig for skoleskyssen.

Barn som blir tatt hånd om av barnevernet kan få midlertidig bosted på en korttidsinstitusjon eller liknende. Skyssen i denne perioden er tett knyttet til tiltaket det kommunale eller statlige barnevernet har gjort etter barnevernloven. Det er barnevernet som har det økonomiske og praktiske ansvaret for skyssen.

1.17 Voksne med rett til grunnskoleopplæring

Kilde: Oppll §§ 4A-1, 4A-2, 4A-7

I henhold til oppll § 4A-7 har voksne som bor mer enn 4 km fra skolen, rett til gratis skyss når de får grunnskoleopplæring etter § 4A-1 (5 fag) og § 4A-2 (spesialundervisning/individuell læreplan).

Voksne som på grunn av funksjonshemming, sykdom eller skade, og som etter legeerklæring/sakkyndig uttalelse har behov for skyss, har rett til fri skoleskyss uavhengig av avstanden mellom hjem og skole.

En legeerklæring/sakkyndig uttalelse **skal** entydig beskrive behovet for skyss, samt nødvendig skyss periode. Dersom eleven ikke kan benytte kollektivtransport, må dette klart fremkomme.

Legeerklæring/sakkyndig uttalelse **skal** foreligge før søknaden behandles.

Retten til opplæring skal dokumenteres med kommunalt vedtak som inneholder antall undervisningstimer, dager og opplæringssted.

Følgende grupper har rett på skyss dersom 1. eller 2. avsnitt er oppfylt:

- Voksne som ikke har fullført grunnskolen
- Voksne som trenger grunnskoleopplæring på nytt på grunn av sykdom, skade eller ulykke
- Voksne som har særlige behov for opplæring for å kunne utvikle og holde ved like grunnleggende ferdigheter

Voksne som formelt sett har fullført grunnskolen, men som likevel trenger mer grunnskoleopplæring fordi de har fått mangelfull opplæring eller trenger opplæring på grunn av andre omstendigheter (den nye og utvida gruppa jf merknadene til oppll §§ 4A-1 og 4A-7), har ikke rett til skyss.

Voksne som ikke har fått avgjort oppholds status, blant annet asylsøkere, har ingen rett til grunnskoleopplæring, men de har anledning til å delta i opplæring dersom kommunen har slike opplæringstiltak. Denne gruppen har ikke rett til skyss.

1.18 Barn med utsatt skolestart

Kilde: Oppll § 2-1

Barn som har fått godkjent utsatt skolestart har rett til skyss etter vanlige skyssregler.

1.19 Skolefritidsordning (SFO)

Kilde: Oppll §§ 7-3 og 13-7, Rundskriv, 30.06.2010, nr F 10-10, pkt 3, Kunnskapsdep

Retten til skoleskyss gjelder kun mellom hjem og skole. Elever har ikke rett til skyss i tilknytning til SFO.

Funksjonshemmede elever fra 1. til og med 7 klasse (barneskolen), har rett til skyss til og fra SFO. Retten gjelder også for skade/syk, midlertidig skyss. Retten gjelder ikke i skolens ferier. Det legges opp til at skyss til/fra SFO samkjøres med lik start- og slutt-tid for SFO.

1.20 Bruk av privat skyssmiddel

Kilde: Merknader fra Ot prp nr 46 (1997-1998) til oppll § 7-1

Søknaden skal behandles før skyssen iverksettes. Foresatte kan søke om å utføre skyssen selv. Søknaden skal behandles før skyssen iverksettes. Foresatte som velger å kjøre sine barn til skolen uten avtale med fylkeskommunen får ikke refusjon for reiseutgifter.

Det inngås ikke avtale om privatskyss dersom eleven kan følge et kollektivtilbud.

Privatskyss dekkes etter avtale, for eksempel km godtgjørelse. Kostnader til fergebillett eller bomavgifter skal dokumenteres. Refusjon av reiseutgifter utbetales etterskuddsvis 2 ganger årlig. I spesielle tilfeller kan det avtales at reiseutgifter refunderes oftere enn 2 ganger årlig.

For at reiseutgifter skal bli refundert, må foresatte fylle ut eget skjema . [Klikk her](#)

For vår-semesteret skal skjema sendes inn til BK innen 1/9 samme år, og for høst-semesteret skal skjema sendes inn til BK innen 1/3 påfølgende år. Fraværsliste fra skolen skal vedlegges skjema. Hvis fristene ikke overholdes, kan kravet gå tapt.

2. Hvordan søke

2.1 Enkeltvedtak

Kilde: Fvl §§ 2 pkt b, 16, 17, 18, 19, 23, 24, 27, 28, 29, 35, Udir-3-2009 pkt 12 og 13

- Vedtak om skoleskyss er et enkeltvedtak, og reglene til forvaltningsloven kap. 4-6 skal følges og vedtas av kommunen eller fylkeskommunen.
- Vedtaket bygger på opplysninger gitt av kommunen, foresatte eller elev. Dersom elever har fått tilbud om skoleskyss på feil grunnlag kan kommunen eller fylkeskommunen omgjøre vedtaket og inndra skyss retten.
- I henhold til fvl kapittel IV skal elevene ha hatt anledning til å uttale seg og bidra med opplysninger til beslutningsgrunnlaget. Forvaltningsorganet skal påse at saken er så godt opplyst som mulig før vedtak treffes, jf fvl § 17. Fvl har bestemmelser om forhåndsvarsling til parten før vedtak fattes, jf fvl § 16. Søknad om skoleskyss regnes som uttalelse og krav om forhåndsvarsling bortfaller.
- Enkeltvedtak skal som hovedregel være skriftlig og grunnlig, jf fvl §§ 23 og 24 (krav om grunngeving er ufravikelig ved vedtak som er negativt for mottaker).
- Underretning om vedtak i henhold til fvl § 27 skal bl a inneholde opplysning om klageadgang (§ 28), klagefrist (§ 29), klageinstans (§ 28) og retten til innsyn i sakens dokumenter (§§ 18 og 19).
- Det er alltid klagerett på enkeltvedtak, jf fvl § 28. Fylkesmannen kan:
 - ⇒ oppheve vedtaket med tilbakesending for ny behandling,
 - ⇒ oppheve vedtaket og fatte nytt vedtak eller
 - ⇒ avvise klagen

3. Hvordan klage

3.1 Klageadgang

Kilde: Fvl §§ 28, 29

I henhold til fvl § 28 kan enkeltvedtak påklages til klageinstansen av en part eller annen med rettslig klageinteresse i saken. For elever i grunnskolen vil klageinstansen være Fylkesmannen i det enkelte fylke.

Klagen skal sendes til den som har truffet vedtaket, enten kommunen eller fylkeskommunen, som skal sørge for å legge saken frem for klageinstansen.

Fvl § 29 fastsetter fristen for å klage til 3 uker fra det tidspunkt underretning om vedtaket er kommet frem til vedkommende part. Skjer underretningen ved offentlig kunngjøring, begynner klagefristen å løpe fra den dag vedtaket første gang ble kunngjort.

- Klagegangen kan illustreres som nedenfor:

Ved søknad angående elever i grunnskolen

1. A)

Fylkeskommunen behandler søknad om skoleskyss fra foresatte/elev, for de elever fylkeskommunen har skyss ansvar for. Søknad sendes via skolen/kommunen.

B)

Kommunen/skolen behandler søknad om skoleskyss fra foresatte/elev, for de elever kommunen har skyss ansvar for.

2. Fylkeskommunen/kommunen underretter foresatte/elev. Iverksettelse ved positivt vedtak. Begrunnelse ved negativt vedtak samt opplysninger om klageadgang m.m.
3. Fylkeskommunen/kommunen mottar og behandler klagen. Rett til å omgjøre skyss vedtak reguleres av forvaltningsloven § 35 og ulovfestet rett. Oversendelse til Fylkesmannen ved negativt vedtak og underretning til foresatte/elev.
4. Fylkesmannen fatter endelig vedtak, som ikke kan påklages. Krav til fylkeskommunen/kommunen om iverksettelse ved positivt vedtak. Underretning til foresatte/elev og fylkeskommunen/kommunen ved negativt vedtak.

4. Skysstandard

4.1 Reisebevis

Kilde: Befordringsvedtektene (ikke henvise til eget dok.)? , Udir-3-2009 pkt 11 og vanlig praksis

Elever med rett til fri skyss blir utstyrt med reisebevis/skolekort. Reisebeviset/skolekortet er personlig og kan ikke overdras til andre.

- skal fremvises for sjåføren ved påstigning på buss/tog.
- er gyldig for en tilkjøring og en frakjøring mellom hjem og skole, reisestrekning ligger i/er skrevet på reisebeviset/skolekortet.
- gjelder ikke i skolens ferie- og fridager.
- tapt og ødelagt reisebevis/skolekort skal straks meddeles skolen som bestiller nytt. Eleven/foresatte kan måtte regne med å betale et duplikatgebyr.
- ved tap av reisebevis/skolekort skal skolen utstede et midlertidig reisebevis inntil nytt reisebevis/skolekort er utstedt.

4.2 Skysstandard

Kilde: Vtrl, befordringsvedtektene og vanlig praksis

Fylkeskommunen skal organisere og tilrettelegge et skyssopplegg som er rasjonelt og økonomisk forsvarlig.

Skoleskyssen utføres ihht vegtrafikklovens bestemmelser med tilhørende forskrifter.

Hovedregelen er at alle ruter defineres som lokalt rutesamband og er åpne for alle reiseformål. Det betyr at det i prinsippet ikke skilles mellom egne skoleruter og ordinære ruter. Befordringsvedtektene gjelder for alle reisende.

4.3 Samordning

Kilde: Oppll § 13-4 og Udir-3-2009 pkt 7

Det legges opp til felles skyssordning for grunnskole og videregående skole. Det vil derfor være av stor betydning at start- og sluttider, ferie, fridager og planleggingsdager samordnes så langt som mulig. Fylkeskommunen har ansvar for å organisere skoleskyssen og kan avgjøre at flere elever må benytte samme skyssmiddel.

4.4 Utstyr

Kilde: Befordringsvedtektene

Ekstra utstyr som ski, akebrett, sykler etc kan i enkelte tilfeller medbringes etter forhåndsavtale med transportør. Det betinger at det er forsvarlig og at kjøretøyet har kapasitet. Ekstra kostnader dekkes ikke av fylkeskommunen.

4.5 Reisefølge/ledsager og tilsyn

Kilde: Oppll §§ 7-4, 9a-3 og merknader fra Ot prp nr 46 (1997-1998) til § 7-4, Udir-3-2009 pkt 11

Elevene har rett til nødvendig reisefølge/ledsager. I tilfeller hvor elever ikke kan reise alene, og hvor det er påkrevd med reisefølge/ledsager, har skoleeier ansvaret for å skaffe, organisere og finansiere slikt reisefølge. Finansieringen skal dekke skysskostnader og andre utgifter knyttet til reisefølget/ledsageren.

Elever som har behov for hjelp til klargjøring før eller etter skyss (på- og avkledning, hjelp i trapper, oppgang eller gårds plass) må få dette av foresatte eller ansatte ved institusjon/elevens bopel/skole.

Elever som kan ha behov for medisiner underveis i transporten må ha med ledsager.

Elevene har rett til nødvendig tilsyn når det blir ventetid før undervisningen starter og etter at undervisningstiden er avsluttet. Skoleeier er ansvarlig for tilsyn med elevene før og etter skoletid.

Tilsynsplikten for skoleeier omfatter elever som venter inne på skoleområdet før og etter skoletid. Plikten omfatter også tilsyn i forbindelse med bytte av transportmiddel underveis.

Skoleeier vil også ha tilsynsplikt med elever i transportmiddelet dersom dette er nødvendig.

Elevenes rett til et godt psykososialt miljø gjelder også på skoleveien og under skoleskyssen. Elevene skal således slippe å oppleve krenkende ord eller handlinger som mobbing,

diskriminering, vold eller rasisme. Et tiltak for å hindre for eksempel mobbing, kan være at kommunen må sette inn tilsyn på skyssen.

5. Ansvarsforhold BK/ kommune

Kilde: Oppl § 13-4, 7-6, Udir-3-2009

I henhold til oppl § 13-4 skal kommunen betale egenandel for skyss av grunnskoleelever og voksne som fylkeskommunen har skyss ansvaret for. Kommunen har hele det økonomiske ansvaret for skyss av elever med særlig farlig eller vanskelig skolevei, og skyss av barn under opplæringspliktig alder etter oppl § 7-6. I tillegg kan kommunen ha helt eller delvis økonomisk skyss ansvar utover dette som beskrevet senere i dokumentet.

5.1 Organisering av skoleskyssen

Kilde: Oppl § 13-4, merknader fra Ot prp nr 46 (1997-1998) til § 13-4 og Udir-3-2009 pkt 7

Fylkeskommunen skal organisere skoleskyssen i samråd med kommunen. Dersom kommunen og fylkeskommunen ikke blir enige om hvordan skoleskyssen skal organiseres og finansieres, kan departementet gi pålegg. Fylkesmannen i det enkelte fylke har fått delegert myndighet fra departementet til å behandle saker om organisering og finansiering av skoleskyssen.

Kommunen har en plikt til å samarbeide om skoleskyssen. Kommunen skal ta med organisering av skoleskyssen i vurderingene sine når skolerute og skolens maksimale start- og sluttider fastsettes.

5.2 Skyss som avviker fra skolens ordinære maksimale start- og sluttider

Kilde: Merknader fra Ot prp nr 46 (1997-1998) til oppl §§ 7-1, 13-4

Eleven har ikke rett til skyss til avvikende start- og sluttider. Dette gjelder blant annet ved fritak fra enkelttimer, heldagsprøver, tentamen, eksamen, skoleavslutning, forskyvninger i skoletiden, fleksibel skoletid og at elevene jobber med lekser på skolen.

Skoleeier er økonomisk ansvarlig for denne skyssen.

5.3 Innlosjering

Kilde: Oppl §§ 7-1, 13-1, Udir-3-2009 pkt 3

Innlosjering er et alternativ til skyss i særlige tilfeller. Kommunen skal innlosjere elever når daglig skyss ikke er forsvarlig, f eks i deler av året hvor det ikke er mulig med skyss på grunn av klimatiske forhold. I slike vurderinger skal det særlig legges vekt på forhold som gjelder den enkelte elev, for eksempel alder, funksjonshemming, reisetid og trygghet, og om daglig skyss medfører ekstraordinære kostnader eller vanskeligheter for kommunen.

Kommunen fører tilsyn med grunnskoleelever som er innlosjerte.

Dersom elevene blir innlosjert på en skole utenfor kommunen, er det hjemkommunen som har ansvaret for å etablere tilsyn, jf § 13-1.

5.4 Skolegang ved annen skole enn nærskolen

Kilde: Oppl § 8-1, Udir-3-2009 pkt 6 og 7 og brev fra Utdanningsdirektoratet datert 07.10.2009

Kommunen er som hovedregel ansvarlig for skyssen (praktisk og økonomisk) når grunnskoleelever får opplæring på annen skole/undervisningssted enn nærskolen/nærmeste skole som eleven sokner til.

Dette gjelder uansett om opplæringen blir gitt i bostedskommunen eller i annen kommune. Eksempel kan være ved kjøp av skoleplass, flytting, fritt skolevalg eller at kommunen ikke har klart å sørge for et tilfredsstillende psykososialt skolemiljø for enkelte elever.

Dette gjelder også for elever der opplæringen tilrettelegges særskilt på såkalte forsterkede enheter eller lignende.

5.5 Grunnskoler godkjent etter privatskoleloven

Kilde: Oppl § 2-12, 7-1, 7-3, 7-4, prskol § 3-7 og Udir-3-2009 pkt 10

I henhold til oppl § 2-12 må private grunnskoler ha godkjenning fra departementet.

Elever ved privatskoler som mottar statsstøtte har rett til skyss etter reglene i oppl § 7-1 om skyss i grunnskolen, § 7-3 om skyss for funksjonshemmede og midlertidig funksjonshemmede, skadde og syke, og § 7-4 om reisefølge og tilsyn.

Retten til skyss, reisefølge og tilsyn for elever i privatskoler gjelder bare innenfor kommunegrensen i den kommunen der eleven bor.

Elever ved privatskoler uten statstilskudd er ikke omfattet av retten til skoleskyss i kapittel 7.

5.6 Midlertidig helt eller delvis stengt skole

Kilde: Udir-3-2009 pkt 7

I forbindelse med rehabilitering av skolebygg, som medfører at alle elevene en periode må flyttes til annet undervisningssted i kommunen, gjelder ansvarsreglene for skyss på vanlig måte etter oppl § 13-4. I slike tilfeller vil skolen i nærmiljøet ikke være åpen for elevene.

Dersom det kun er noen elever som må flyttes til annet undervisningssted, og dette medfører ekstra skysskostnader i forhold til opprinnelig skolested, skal skoleeier dekke kostnadene ved dette.

5.7 Alternativ opplæring/undervisning flere steder

Kilde: Merknader fra Ot prp nr 46 (1997-1998) til oppl §§ 7-1, 13-4 og Udir-3-2009 pkt 2, 6 og 7

Kommunen har det økonomiske ansvaret for skyss dersom undervisningen en eller flere dager i uka er lagt utenfor skolens geografiske område.

Skyss i forbindelse med morsmålsundervisning, svømmeundervisning, ekskursions, skoleturer og lignende, samt skyss i skoletiden, for eksempel mellom skole og bibliotek, må organiseres og finansieres av skoleeier.

5.8 Arbeidsuke og/eller hospitering

Kilde: (Ikke eget dokument) ? - Brev datert 24.4.98 fra Kirke-, Undervisnings- og Forskningsdepartementet

Fylkeskommunen har ikke ansvar for skyss av elever som er utplassert i den ordinære arbeidsuken. Dette er skyss som oppstår som følge av den ordinære undervisningen, og vurderes på lik linje med skyss i forbindelse med svømmeundervisning, ekskursions og lignende.

Skoleeier har ansvar for organisering og finansiering av skyss i forbindelse med arbeidsuke og hospitering.

5.9 Undervisning i hjemmet ved sykdom

Kilde: Vanlig praksis

Dersom skole og hjem inngår særavtaler om undervisning i hjemmet hvis eleven er syk i en periode, og undervisningen medfører skyssutgifter, defineres dette som tjenestereise. Skoleeier vil i slike tilfeller være ansvarlig for å dekke eventuelle skyssutgifter.

5.10 Barn under opplæringspliktig alder

Kilde: Oppl §§ 2-6, 7-6, Udir-3-2009

Kommunen har det økonomiske ansvaret for skyssen.

5.11 Trafikkarlig eller vanskelig skolevei

Kilde: Oppl §§ 7-1, 13-4, Udir-3-2009 pkt 12

Elever som har særlig farlig eller vanskelig skolevei har rett til skyss uavhengig av avstand. Kommunen skal fatte vedtak dersom hele eller deler av skoleveien defineres som særlig farlig/vanskelig. Det må være særlige forhold som utløser en skyss rett med bakgrunn i trafikkarlig skolevei. Både tilstanden til skoleveien, klima, trafikkarforholdene på veien og forhold knyttet til den enkelte elev er viktige når kommunen skal vurdere om skoleveien er særlig farlig eller vanskelig.

All ferdsel på/langs trafikkarert vei innebærer en risiko. Lovverket krever at elevene utsettes for en fare som er utenom det vanlige for at skoleveien skal utløse rett til fri skoleskyss. Den risiko skoleelever til vanlig utsettes for når de ferdes i trafikken er derfor ikke tilstrekkelig.

Kommunen har det økonomiske ansvaret når avstanden er kortere enn hhv 2/4 km. Dersom det må settes inn en større buss eller det må etableres særskilt skyss for å oppfylle retten til elevene, må kommunen dekke utgiftene for dette, jf merknader til oppl § 13-4.

Enkelte grunnskoleelever vil ha rettigheter etter flere skyss bestemmelser. For eksempel kan en elev ha rett til skyss både på grunn av skoleveiens lengde og fordi skoleveien er særlig farlig eller vanskelig. I slike tilfeller går fylkeskommunens ansvar foran kommunens, og det er fylkeskommunen som må oppfylle elevens rett til skyss.

5.12 Midtskyss

Kilde: Vanlig praksis

Begrepet midtskyss er skyss utenom skolens maksimale start- og sluttider, og som kan medføre ekstra kostnader. Dersom en kommune legger opp til slik skoleskyss, er dette en utgift fylkeskommunen ikke kan pålegges å dekke. Se også pkt 5.2

5.13 Skader forårsaket av elev

Kilde: Vanlig praksis

Skadeverk forårsaket av elev i forbindelse med skyssen, dekkes ikke av fylkeskommunen.

5.14 Inndragelse av retten til fri skyss

Kilde: Befordringsvedtektene, Udir-3-2009 pkt 11

Dersom elever har fått tilbud om skoleskyss på feil grunnlag kan kommunen eller fylkeskommunen omgjøre vedtaket og inndra skyss retten, for eksempel ved feil avstandsmåling.

Retten til fri skyss kan inndras i kortere perioder hvis eleven misbruker eller forsøker å misbruke skoleskyssordningen.

5.15 Streik

Kilde: Brev datert 11.11.96 fra Kirke-, Utdannings- og Forskningsdepartementet?

Fylkeskommunen organiserer ikke alternativ skyss ved streik blant lærere eller transportører.